

Det kgl. Opfostringshus

Skoleaaret 1912-1913.

Statens pædagogiske Studiesamling
København V.

Efterretninger

om

det kongelige Opfostringshus

for

Skoleaaret 1. April 1912 til 31. Marts 1913

ved

OTTO JENSEN

(Stiftelsens Forstander)

KØBENHAVN.

Viggo Møllers Bog- og Stentrykkeri.
1913.

Fremad — opad.

Stiftelsesdagen 1912.

Da Kong David var bleven gammel og mæt af Dage, saa han tilbage over sit Liv og bad: „Herre gaa ikke i Rette med din Tjener; thi ingen, som lever, er retfærdig for dig. Jeg kommer de Dage fra fordum i Hu, jeg grunder over alt dit Værk, jeg betænker dine Hænders Gerning.“

Som det gik David, er det naturligt, at hver den, som er bleven gammel, tænker paa de Dage fra fordum og al Guds Naade med os og om os; Mindernes brogede Skare rykker frem. Mange gode og lyse Minder drager forbi vort indre Syn; men der melder sig ogsaa bitre Minder, Minder om Ord og Tanker og Gerninger, vi helst vilde glemme. Men søg ikke at glemme dem eller skyde dem fra dig til en anden Gang eller at gaa let hen over dem. Naar paa den store Afgørelsens Dag din Konto skal gøres op, da vil de melde sig paa Debetsiden, om du ikke har faaet den Sag i Orden med din Herre og Gud; de skal staa som Vartegn paa din Vandring. Som man ude paa Marken ved Vintertide, naar Sneen ligger tæt og høj over Marker og Enge, sætter høje Stænger med Halmviske ind over Markerne for at retlede de vejfarende der, hvor Vejen er ufarbar, saaledes skal Minderne om Fortidens Brøde og Skyld staa for dig advarende for Fejlene, visende dig den Vej, ad hvilken du bør vandre. Dog, lever man her i Arbejdet, i Livets Travlhed, bliver der kun levnet os liden Tid

til at leve i Minderne, det kan kun blive i enkelte stille Timer; Arbejdet kalder, og gælder Arbejdet saa de smaa, da hedder det ikke: Tilbage til de Dage fra forud; men da hedder det: Fremad! Og dog, I unge, glem ikke at føre eders Liv saaledes, at I kan samle en Skat af lyse og gode Minder, det er en liflig Skat paa de gamle Dage, Minder, der er værd at frede om. Den unges Løsen er: Fremad; men glem ikke at føje et Ord til, om det skal gaa eder vel, og I vil naa Maalet: Opad over Livets Kampe og Lyst og Fritstelser, opad mod Lysets Rige, hvor det Ideal findes, som det er værd at sætte Livet ind paa, det Maal, som det er værd at stræbe efter; thi hvad nytter det et Menneske, om han vandt den ganske Verden men tog Skade paa sin Sjæl, eller hvad kan et Menneske give til Vederlag for sin Sjæl? Men pas paa Lygtemændene, der danser over den gyngende Mosegrund, de falske Idealer, et Menneske sætter sig selv og bilder sig ind, at de er værd at sætte noget ind paa!

Vor Tid er en vanskelig Tid for de unge med alle de Brydninger, den er saa rig paa, med alle de Problemer, modne og umodne, der kastes i Grams for et højtæret Publikum, med alle de lokkende Røster, der synger deres Sirenesang i Bøger, i Blade, paa Møder — er det ikke, som om vi var paa en stor Dyrehavsbakke med alle sine brølende Udraabere — en Dyrehavsbakke, nej det er Fordærvsens Forgaard; thi paa Dyrehavsbakken er der dog nogen Lystighed, lad den end være lidet værd, men dette at slynge Problemer ud blandt de unge og umodne kan let blive Sjælemord.

Vilde vi nævne det særlig karakteristiske for vor Tid, maatte vi vel nævne Uroen, den rastløse Higen fremad og kun fremad. Opad tænker kun de færreste paa. Tidens Uro griber ind i alle Forhold og paa alle Omraader, ogsaa paa Skolens, og med den følger Nervøsiteten, som er en Ulykke overalt, men mest der, hvor der især tiltrænges Ro og Beherskethed, hvor de ledende bør være selvbeherskede Personlig-

heder, der har et bestemt Maal, til hvilket der skal arbejdes med Besindighed, Fasthed og Overlegenhed.

Et Udtryk for og Vidnesbyrd om Tidens Uro er den urimelige Jagen efter Reformer, alt skal sættes i en anden Skik, og der gøres derved mange skæbnesvangre Fejl, saaledes med den sidste Skolelov, der da heldigvis kan forventes paa væsentlige Punkter ændret, idet vægtige Stemmer hæver sig imod den og paaviser dens Mangler.

Jeg skal blot nævne dette, at man har trykket Gymnasiet ved Mellemskolen og er godt i Færd med at ødelægge den vigtigste af alle Skoler: Folkeskolen. Man maa ikke gøre det for let at blive Student, ellers faar man let et akademisk Proletariat, der rummer en stor Fare; hvad i al Verden skal vi bruge 800 Studenter aarlig til? Og nye Metoder, nye Fag, alt skal være nyt, men meget af det nye er gamle, kendte Travers fra længst forsvundne Tider — saaledes kender jeg en „ny“ Metode i Danskundervisningen, som er bleven praktiseret paa mig for 60 Aar siden — der pyntes lidt hist, lidt her, det er hvad man i Kogebøgerne kalder: „det samme paa en anden Maade.“ Af nyt skal jeg saaledes nævne, at man ikke maa lære Grammatik og da især dansk Grammatik; hvordan man vil lære nogen et Sprog uden dettes Grammatik, er mig en Gaade.

Jeg priser gamle „Madvig“, den var en haard Nød at knække, men lært blev den, og naar man senere har haft let ved at lære Sprog, kommer det ganske simpelt af, at man har faaet en god Metode og er bleven skolet i logisk Tænkning. Jeg vil derfor opfordre Dem til med mig at gennemgaa de tre Maadesudsagnsord: Jeg skal — jeg vil — jeg kan og prøve, om vi ikke muligen kunde have Udbytte af en saadan lille grammatikalsk Excursion.

Du skal — det møder os gennem hele Livet fra vor første Indtrædelse i til vor Udgang af Verden; det er Pligtens uafbrudte, uafviselige Krav til os. For det lille Barn gælder det om at erfare tidligt og grun-

digt: „Hvad Fatter vil, er altid det rigtige,“ Grunde kan ikke gives. Har Fader eller Moder sagt en Ting, er dette en ubrødelig Lov, som skal holdes, ellers kommer man til at gøre ubehagelige Erfaringer. At parlamentere med et Barn eller at ville lokke det til at gøre, hvad det skal, med Godter eller paa anden lignende Maade er i højeste Grad urigtigt og vil gøre Barnet ubodelig Skade. Selvfølgelig maa der være en saadan Fasthed og Ensartethed i Opdragelsen, at Barnet snart lærer, at det ikke kan nytte at gaa til Moder, naar Fader har sagt nej, eller vice versa. Lykkeligt det Barn, i hvis Hjem der er noget, som hedder: „Hvad Fader og Moder taler om, naar Børnene er i Seng.“ Efterhaanden som Barnet vokser til, efterhaanden som Barnet vænner sig til at lyde — ja Lydighed skal ogsaa være en Vanesag — efterhaanden som Forstanden udvikles, og det har gjort de Erfaringer, som maa gøres baade behagelige og ubehagelige, kan man lidt efter lidt gaa over til at tale og dele sig til Rette med Barnet, uden selvfølgelig at slaa af paa Fordringerne om Lydighed, idet man giver Barnet Grunde og appellerer til dets Pligt- og Æresfølelse, saa at Barnet vokser sig med Aarene ind i det rette Respektforhold til dem, der har Autoriteten, og i det levende Forsæt at ville gøre sin Pligt, fordi det er Pligt. Lyst eller Ulyst spørges der ikke om, uden for saa vidt man erfarer Tilfredsheden ved at gaa den lige Vej og Angeren og Skammen ved at knibe ud.

Desværre er det imidlertid saaledes, at dette „du skal“ ægger til Modstand. „Niti in vetitum et cupere negata“, d. e. at hige efter det forbudte og at attraa det, der er nægtet, er fra Syndefaldets Dage en sørgelig Kendsgerning i Menneskenes Liv lige fra Begyndelsen, en Kendsgerning, der driver os ud i Fald og skaber Misfornøjelse og Utilfredshed. Vi vil saa gerne knibe ud eller gør kun vor Pligt af Frygt eller Tvang; men dette er ingen ret Lydighed. Lykkeligt det Menneske, der gennem Erfaring, Belæring, Opdragelse fra

Barnsben har lært at kende den Tilfredshed, der vindes ved at gøre sin Pligt uden at se til højre eller venstre, kun fordi det er Pligt. Dog, dette er jo gammeldags Tale, nu til Dags hedder det som Grundregel i den moderne Pædagogik: Børnene skal have Lov til at følge deres Lyst. Nej, skal jeg, saa skal jeg; men det samme gælder ogsaa min Næste, og disse mange: „du skal“ synes at være et Virvar af modstridende Fordringer, men det er kun tilsyneladende. Prøv blot paa at vandre Pligtens trange Vej, saa skal du erfare, at paa den gaar vi ikke i Vejen for hverandre; thi en højere Lov, en mægtigere Vilje end vor sørger for Orden i Sagerne. Ved Pligtopfyldelse lærer vi at værdsætte den sande Frihed, Frihed for mig, men ogsaa for de andre, lærer Selvbegrænsningens vanskelige Kunst.

„Du skal“ følges, naar det gaar, som det skal gaa, af et: „Jeg vil!“ Jeg vil noget, naar jeg efter fornuftigt Overlæg og Samraad med min af Guds Ord oplyste Samvittighed, træffer mit Valg, tager min Beslutning og saa uden at se til højre eller venstre gaar den lige Vej, hvad saa Per eller Povl muligen mener derom og indvender derimod. Den faste Vilje danner den sædelige Karakter — men den menneskelige Vilje har kun Værd, naar den bestemmes af det gode. Derom gælder det i alle Forhold, at vor Vilje falder sammen med Guds Vilje; han har selv lært os at bede i vort Fadervor: Ske din Vilje som i Himlen saa og paa Jorden. Saa er man fri, thi da ledes man af den højeste Vilje og den højstes Aand, og hvor Guds Aand er, er der Frihed, men ogsaa kun der; thi kun der læres den sande Begrænsning og den sande Hensyntagen til Næsten.

Har man lært at følge sin Samvittigheds Stemme, at bruge sin Fornuft og Vilje rettelig d. v. s. i det godes Tjeneste, er man naaet til „at kunne“. At kunne er jo netop dette: at udrette, hvad man vil. Hvor ofte hører man ikke: Jeg kan ikke, hvilket er ensbetydende med: Jeg gider ikke. Hvor ofte ser man

ikke et Barn, ja for den Sags Skyld voksne med, blive stædigt, og saa hedder det: Jeg kan ikke — dette kan jo ogsaa komme af Mistillid til egne Kræfter — men har man saa hjulpet Barnet over dette Bjerg, da gaar Tingene af sig selv; men giver man tabt, bliver Barnet kun mere stædigt og ugideligt og sækker agterud i alle Forhold.

Forstanden overvejer og sætter Maal og Vej, og saa naas Maalet; men man maa endelig ikke sige: Jeg kan alt, hvad jeg vil. Sig hellere: Jeg kan alt, hvad jeg tør bede om i Jesu Navn; prøv det dristigt, og du skal erfare, hvor forbavsende meget den troende og udholdende Bøn udretter, hvor meget du kan, naar du har lært at lægge din Sag i Herrens Haand og gaa til din Gerning i hans og ikke i dit eget Navn. Det er vidunderligt, hvor meget Bønnen hjælper en over, hvor meget den hjælper os til at taale og lide.

Livet er en Kamp mellem det gode og det onde, mellem Løgn og Sandhed. Denne Kamp staar derude i Verden og inde i os selv. Pligten melder sig med sit hellige, uafviselige Krav, Sandhedens Aand taler dens Sag; men der er andre Profeter, andre Røster til Rede; saaledes Lysten, og desværre, naar den synger sine lokkende Toner, da lytter Kød og Blod saa villigt dertil, dens Røst er liflig og daarende, og Livet efter Lysten er lettere end Livet i Kristi Efterfølgelse. Ikke saaledes at forstaa, at Lysten i alle Afskygninger, paa alle Maader er af det onde; saaledes Lysten, der skyldes gode Anlæg, eller den Lystfølelse, man fornemmer ved at have gjort sin Pligt, og som driver mig frem ad Pligtens Vej; men da er den Resultat og ikke Motiv. Det er en farlig Ting at følge sin Lyst, og Opdragelse kan umuligt baseres paa Børnes Lyst eller Ulyst, den maa baseres paa Pligt. Barnet vil hellere lege end læse; men Barnet maa tidligt lære at arbejde, at betragte Arbejdet som en kær Pligt, ellers læres det vanskeligt senere.

Er det ikke en Lykke for os at kunne arbejde, at ville arbejde og at have Arbejde! Det er selvsagt, at

man skal søge at give Børnene Interesse for Skolens Gerning og Krav; men Barnet maa ogsaa vænnes til at arbejde, fordi det skal. Der er noget i dette Paradoxs: Man skal lægge Vægt paa at lære Børnene, hvad de ikke har Lyst til, hvad de har Lyst til, lærer de nok. Jeg ved ikke noget sikrere Tegn paa daarlig Opdragelse, end at Barnet ikke vil, fordi det ikke har Lyst, og gør Indvendinger.

Lysten viser os ad sine Veje, men det er Ørkenveje, Sumpveje, Bjergveje! Ørkenveje; thi den, som følger Lysterne, er som Vandringsmanden i den glødende Ørk, hvor Sandet trætter Foden og blænder Øjet, og den brændende Sol udtørre Livets Kraft og Livets Kilde, saa alt bliver Død. Sumpveje over den gyngende Grund og over det lumske Hængedynd, det ser saa smilende og tilforladeligt ud — et Trin til Siden, og det graadige, ubarmhjertige Dyb drager dig til sig med en uimodstaaelig Magt, lukker sig over dig og slipper ikke sit Bytte.

Bjergveje. Deroppe paa de svimlende Højder, hvor Solen skinner paa de snedækte Toppe og farver dem med sit straalende Farvespil, derop, der maa være vidunderlig dejligt. Højere og højere op, lettere og friskere bliver Luften og Udsigten skønnere og videre; saa sætter du din Fod fremad paa den hvide Sne, som synes at ligge saa fast og sikker — det er kun et tyndt Lag over en gabende Afgrund, og du ligger knust i dens Favn.

Lad dig ikke lokke ud paa de vilde Veje — men lyt til din Samvittigheds Røst og gør din Pligt. Det kan være, at Vejen synes dig trang og besværlig, det kan være for den unge, som om han ikke fik noget rigtigt ud af sit Liv ved at vandre Pligtens Vej; vi maa huske, hvor stor en Rolle Fornøjelser spiller i de unges Liv, ja da ogsaa ofte i de gamles; men i Længden er den trange Vej den bedste og den, som giver mest Udbytte. Sæt dig et Maal, du unge, at stræbe efter, søg at blive dygtig i din jordiske Gerning og drive det til noget ved hæderligt og flittigt

Arbejde, ja, stræb kun frejdigt fremad. Men glem ikke at sætte dig et Maal at stræbe efter deroppe i Lysets Rige. Der er mange falske Profeter, som lader deres Røst høre og vil indbilde de unge, at Livet hernede er det eneste Liv og Livsnydelse det eneste sande Livsmaal; de lokker dig ad Ørkenveje, Sumpveje og Bjergveje nedad i Afgrunden. Nej, dette Jordeliv er kun Forspillet, det rette, det sande Liv begynder først, naar dette er forbi — saa lev da saaledes, at Døden for dig bliver overvunden af Livet. Lad dit Løsen være: Opad! Naar saa Tæppet falder for Livets brogede Skuespil, hvor du ikke blot er Tilskuer, men Medspillende, da skal du stedes for din Dommer, og har du da faaet Naade til at sætte dit Maal i det høje og ikke i det dybe, til at stræbe opad og ikke nedad, da vil Dommen lyde: Du har været tro i det lidet, du skal sættes over mere.

Inden vi gaar hver til sit, vil vi mindes den Landsorg, der er overgaaet os: Den 15. Maj om Morgenen kom det Sorgens Bud hertil: Kong Frederik er død. Dette Budskab gjorde et dybt Indtryk paa Børnene, der stod stille og alvorlige, — thi vi holdt herude saa inderligt af vor gode, milde, retsindige og gudfrygtige Konge. Saa jævnlig saa han og hans Døtre herud til os, og der blev Glæde, hver Gang de traadte over vor Tærskel, og altid havde Kong Frederik et godt Ord til de smaa. En trofast Mand var Kong Frederik, der aldrig svigtede den, han engang havde fattet Tillid til — derom kan jeg vidne, som i over 30 Aar havde den Lykke at komme i Berøring med ham. Hans Regeringstid var en tung Tid for ham og Folket, særlig tung for ham, fordi hans Ønske og

Bøn var at være Konge over et enigt Folk, og dette naaede han ikke, han kom til at sande Salmens Ord:

Kroner og Sceptrer i Demantspil lege,
 Leg er dog ikke den kongelige Dragt;
 Tusinde Byrder i Kronerne veje,
 Tusind Fold Omhu i Scepterets Magt.

Nu er han indgaaet til Kongernes Konge, der hviler han i Fred; men hans Minde skal hos os leve i Velsignelse og Taknemlighed. Gud bevare vor ny Konge og give ham Naade til at naa det Maal, hans Fader tilstræbte. Herren bevare vort dyrebare Fædreland og læge alle dets Brøst!

Den hele store Forsamling paahørte disse Mindeord staaende.

Skoleefterretninger.

Den aarlige Eksamen afholdtes den 29. og 30. Marts, hvorpaa de 18 Konfirmander begyndte at rejse. De 18. Drengene valgte følgende Veje:

- 3 læser videre.
- 5 paa Kontor.
- 2 ved Handelen i Provinsen.
- 2 paa Flaadens Elevskole.
- 1 Snedker i Provinsen.
- 1 Musiker.
- 1 Mekaniker.
- 1 Maler.
- 1 Maskinist
- 1 overgik til Forældrene

Det har været et roligt Aar med Hensyn til Lærlingeforholdet.

15 Pladser herinde benævnes Legatpladser. Tilskuddene fra de forskellige Legater fremgaar af Regnskabet, og detailleret Beretning findes i Skoleefterretningerne for 1910—11.

Disse Pladser er:

3 Spaunjerske, Nr. 2, 3 og 7 er tildelt: Aage Christensen, 3. Kl., til 1915, Peter Petersen, 2. Kl., til 1916. Nr. 7 er blevet ledigt i Utide ($\frac{1}{8}$) og vil først blive besat $\frac{1}{5}$ 1913 ved nye Elevers Optagelse.

4 Thorupske, Nr. 8, 26, 84 og 93: Walther Duvald, 4. Kl., til 1916, Janus Jonsson, 4. Kl., til 1916, Alfred Seerup, 2. Kl., til 1914, Kai Jensen, 2. Kl., til 1914.

Grosserer Vilhelm Sass's, Nr. 67: Ove Munk, 3. Kl., til 1915.

Grosserer og Farver B. Goldschmidt og Hustru Ane Helene f. Petersen's Legat. Nr. 1: Gregers Hansen, 1. Kl., til 1913.

Handelsfuldmægtig Alfred Hansens, Nr. 14: Louis Jacobsen, 4. Kl., til 1916.

2 Raben Levetzauseke, Nr. 16 og 17: Finn Hurup og Skjold Jensen, 1. Kl., til 1913.

Justitsraad V. Thorup og Hustrus, Nr. 5: Kr. Weide, 4. Kl., til 1916.

Pladsen Nr. 10, „til Minde om 9. Septbr. 1903“. Stifteren af denne Plads er afdøde Grosserer Johan Serdin Hansen, der $\frac{9}{9}$ 1903 skænkede Opfostringshuset 10,000 Kr. og ved sin Død andre 10,000 Kr. Denne Plads er bortgivet til 1915 til Børje Bruun, 3. Kl.

Opfostringshusets Jubilæumslegat stiftet af forhenværende Elever $\frac{18}{3}$ 1912. Pladsen vil blive besat 1913 for 1. Gang, se forøvrigt Pagina 17—18.

Fortegnelse

over Personer, der i Overensstemmelse med den 2den Post i Fundatsen af 29. Juni 1753 har betalt 300 Rdlr.

eller mere og derved erhvervet sig og Descendenter Rettighed til at indlægge en eller flere Drenge, forsaa-vidt man endnu benytter denne Rettighed, der iflg. Ministeriets Skr. af $15/4$ 1869, jvfr. kgl. Res. 6 s. Maaned ikke mere kan erhverves.

Pladsen Nr. 4. Afgangne *Cancelliraad og Lotteri-inspektør Jonas Collin* beralte 300 Rdlr., som er beregnede til Indtægt for Aaret 1756. For Tiden belægges Nr. af *Fru Helga Collin*.

Nr. 6. Afgangne *Etatsraad og Borgmester Frederik Holmsted* har betalt 300 Rdlr., som er beregnede til Indtægt for 1756. For Tiden belægges Nr. af *Enkefru M. Caroc*.

Nr. 78 og Nr. 92. Afgangne *Pastor Henning Arnisæus Irgens*, Sognepræst til Skibssted og Lyngby i Viborg Stift, skænkede Aaret 1762 til Stiftelsen 1500 Rdlr., der i samme Aars Regnskab er beregnede til Indtægt. Direktionen tilstod ham derfor Rettighed til at besætte de to anførte Nr. Vel gjorde han selv ingen Brug deraf; men efter hans Død forlangte Arvingerne 2de Drenge indlagte. For Tiden besættes Nr. af en Descendent af Irgens, *Forpagter C. E. Münster*.

Nr. 126. Afgangne *Justitsraad Christian Lintrup* har betalt 500 Rdlr., der er beregnede som Indtægt for 1754—1758 incl. Pladsen belægges nu af *Kammerherre Hegermann-Lindencrone*.

Nr. 212. Afgangne *Adam Gottlob, Greve af Moltke*, skænkede i Aaret 1754 300 Rdlr. Nr. besættes for Tiden af *Lensgreve F. Moltke*, Bregentved.

Nr. 230. Afgangne *Etatsraad og Borgmester Abraham Falk* har betalt 300 Rdlr., som er førte til Indtægt i Regnskabet for 1791. Nr. besættes nu af Familien *Meincke*.

Elevantallet var $1/1$ 1912.....	75
Ved Konfirmationen udgik.....	18
Udtraadt.....	1
Ind kom.....	21
Antal $31/12$ 1912	77

Om de ledige Pladser indkom 62 Ansøgninger, deraf 11 fra Landet. Af Stiftelsens 77 Elever er 55 fra København, 20 fra Sjælland, 1 fra Øerne og 1 fra Jylland. Siden Opfostringshuset begyndte sin Virksomhed $\frac{1}{10}$ 1755 har der her været optaget 4491, 4414 er udgaaede. Af samtlige Elever er 5 forældreløse, 44 fader- og 5 moderløse; 23 har begge Forældre levende.

Disciplinen har været god, Sundhedstilstanden ogsaa, kun forefaldt her ved Juletid 4 Tilfælde af scarlatina.

Bestemmelser

om Optagelse i det kgl. Opfostringshus.

Drengen maa den 1. Maj det Aar, han ønskes optaget, ikke være under 10 og over 11 Aar gammel; han maa være uden Legemsfejl og ikke lide af nogen Sygdom eller Svaghed.

Før Optagelsen bliver alle ansøgende Drenge prøvede; i Reglen afholdes Prøven midt i Marts, og hvad Skolekundskaber angaar, stilles følgende Fordringer:

I Religion: Af Bibelhistorien skal Drengen kunne fortælle Historierne i Balslevs Bibelhistoric fra Rigets Deling ud til N. T.; af dette fra Jesu Opstandelse ud samt nogle af Lignelserne: af Luthers lille Katekismus fordres Buddene og Trosartiklerne med Forklaringer.

I Dansk: Drengen maa kunne læse tydeligt og sikkert latinsk Tryk, kunne gengive Indholdet af det oplæste Stykke, kunne udenad stave enkelte Ord og korte Sætninger, kende Hovedord, Tillægsord og Udsagnsord, kunne finde Grundord og Omsagn i en let Sætning og kunne skrive et let Stykke Diktat uden grove Fejl.

I Regning: Drengen maa med Færdighed paa Tavle kunne regne med de 4 Regningsarter i ubenævnte Tal (Division med 2cifret Divisor), kende Resolution og Reduktion og have Øvelse i Hovedregning.

I Skrivning fordres en taalelig god Sammenskift med latinske Bogstaver. Disse Fordringer vil kunne fyldestgøres af flinke Elever fra Kommuneskolernes 4. Klasse, d. v. s. af Elever, der har gennemgaaet 4. Kl. og naaet det for denne fastslaaede Maal.

Med Ansøgningen skal følge:

1. Drengens Døbe- og Koppeattest.
2. Attest fra en autoriseret Læge for, at Drengen er fuldkommen sund og frisk.
3. Vidnesbyrd for god Opførsel, Flid og gode Evner fra hans Lærer eller, hvis han gaar i en af Københavns offentlige Skoler, da fra dennes Inspektør, som tillige maa udtale sig om, hvorvidt Barnet antages baade at tilfredsstille ovennævnte Fordringer og at kunne følge med i den videregaaende Undervisning, Opfostringshuset tilbyder.

Under 3dje Dec. 1890 resolverede Magistraten, at der for Fremtiden kræves af dem, der indlægger Drengene her, at de skal fraskrive sig Forældremyndigheden over Børnene, saalænge disse staar under Opfostringshusets Værgemaal. Under 6. Juni 1912 fastslog Magistraten, at Drengene, som skal optages her, maa have Indfødsret.

Efter Forordningen af af 1ste Juli 1799 er Opfostringshuset bestemt til at være en Belønningsskole for trængende Forældres velbegavede og flittige Børn, der har vist god Opførsel; men det er hverken en *Fattiganstalt* eller et *Korrektionshus*. Forkomne Eksistenser hører ikke hjemme her. Hele Undervisningen og hele Stiftelsens Ordning er indrettet paa flinke og artige Børn, der har et oidentligt Hjem. Jeg skal blot henlede Opmærksomheden paa den Omstændighed, at Børnene faar Lov til stadig at aflægge Besøg i Hjemmet, og paa de højst uheldige Følger for Barnet, det vil have, naar Forholdene hjemme er opløste. Det er noget ganske særegent for Opfostringshuset, at Eleverne saaledes stadig kommer hjem, og det gaar ogsaa kun godt, naar Hjemmet er et godt og fornuftigt Hjem, der vil støtte os i vor Cerning.

Oprindelig stod Eleverne under Opfostringshusets Værgemaal til det 24de Aar; nu regnes Værgemaallet at være ophørt, naar Lærlingekontrakten er udløben, cfr. Lov af $\frac{30}{3}$ 89 § 3. Af Fundatsens Paragraffer 2 og 8 vil det fremgaa, at Eleverne hovedsagelig skal anbringes i Fabrikker, i Haandværk, som Sømænd og ved Handelen. Opfostringshuset har ingen Forpligtelse til at lade sine Elever studere eller forberede sig til at tage andre Eksaminer, om det end i enkelte Tilfælde har rakt en hjælpende Haand. Vi søger ogsaa saavidt muligt at holde paa den gamle Anbringelsesmaade, saa Lærlingen faar Kost, Klæder, Logis og Vask hos Mesteren; men det bliver Aar for Aar vanskeligere at faa Mestre til at gaa ind paa disse Betingelser. Det er indlysende, at Opfostringshusets Forpligtelser til at sørge for Drengenes Anbringelse ophører, naar Drengene selv med deres Forældres eller Værgers Villie ønsker at vælge en Livsstilling, hvortil fordres en særlig Understøttelse, eller ønsker at komme i en Lære, man i Øjeblikket ikke kan skaffe. Dog er den Tid vist næppe fjern, da Opfostringshuset vil faa Vanskelighed ved at anbringe sine Elever uden at støtte dem i Læretiden med Penge — saa maa eet af to ske, enten maa Fundatsens § 8 søges forandret, eller der maa skaffes Midler til at udrede disse Understøttelser. Enkelte af vore Elever anbringes paa Flaadens Elevskole; engang vilde Frederik den 6te have forandret Opfostringshuset til en Underofficersskole, men naaede ikke at sætte sin Villie igennem.

Forøvrigt maa det bemærkes, at der er stor Rift om Drengene herfra.

Vi har i Aar, som i en Række Aar, een Gang om Maaneden holdt og vil fremdeles holde en lille Gudstjeneste med Bøn, Salmesang og Tale, affattet efter Børnenes Fatteevne. Til at overvære disse Gudstjenester indbyder vi venligst Forældre og Værges, for at de kan erfare, hvorledes vi stiller os til Børnene i det højeste Anliggende: Deres Salighedssag. Vi kan ikke noksom i det hele opfordre Børnenes Nærmeste til at

støtte os i enhver Sag, der angaar deres Vel, og lægge dem paa Hjerte, at fordi Børnene er betroede os og overgaaede til Opfostringshusets Forsorg og Værgemaal, paahviler der ligefuldt deres Nærmeste Ansvar; thi vi sender hver Uge Børnene til deres Hjem. Der vil de kunne modtage levende og kraftige Paavirkninger til alt godt; Fader og Moder bliver dog altid de bedste for de Smaa. Vi opfordrer dem indtrængende til at komme til os, naar de har noget paa Sinde! Ethvert Vink til rigtig Forstaaelse af Børnene vil blive modtaget med Tak og samvittighedsfuldt benyttet. Det er vort Ønske at staa i et hjerteligt Forhold til Børnenes Hjem. Men vi maa opfordre Forældre og Værger til nøje at vaage over de Smaa i den Tid, de tilbringer i Hjemmet.

I Almindelighed faar Børnene i Ugens Løb ikke Lov til at aflægge Besøg i deres Hjem uden paa deres Fødselsdag, og vi anser det for overflødigt, at Slægt og Venner i Ugens Løb besøger Eleverne, der dog skal vænne sig til at betragte Opfostringshuset som et nyt Hjem. Skulde en af Drengene udeblive fra det Hjem, hvor han plejer at komme om Søndagen, bedes Meddelelse sendt hertil. Herfra meddeles det Hjemmet, naar en Dreng ikke faar Udgangstilladelse.

Gaver.

Den 18. Marts 1912 kom Bestyrelsen for Opfostringshusforeningen herud for at overrække Opfostringshuset et Legat, stort 6300 Kr., indsamlede blandt fhv. Elever herfra. Børnene var samlede i Dagligstuen, opstillede som til Lovsang. Foreningens Formand, Hr. Georg Willer, gjorde kort Rede for dette Legats Tilblivelse og fremhævede, at det skulde være et Udtryk for den Taknemlighed og Hengivenhed, de tidligere Elever nærede for den gamle Skole. Endelig frem-

hævede han, at man ønskede dette Legat anvendt til Oprettelse af en Friplads her, og at det maatte benævnes: „Opfostringshusets Jubilæumslegat, stiftet af forhenværende Elever“. Dette approberedes af Magistraten 16. April 1912; ligeledes at Pladsen skulde have Nr. 80. Den vil blive besat første Gang i Skoleaaret 1913—14. Idet Forstanderen modtog denne betydelige Gave, udtalte han sin Tak til Giverne med disse Ord: Det er et fattigt Menneske, som intet har at takke for, et ulykkeligt Menneske, som ikke kan takke. Jeg er saa rig, at jeg har meget at takke for, saa lykkelig, at jeg kan takke, fordi jeg har lært at modtage alt godt som en Naadegave. At takke er at huske det gode, som er blevet os til Del; men desværre husker vi kun daarligt det gode, langt bedre husker vi Fornærmelser, tilføjet Uret, indbildt eller virkelig, og det avler Nag og Bitterhed. Saa meget smukkere er det, naar De, mine Herrer, staar her i Dag som Foreningens Repræsentanter og for det smukke Sindelag, der raader i dens Kreds og som Bærer af de smukke Traditioner, der giver sig Udslag i deres Hengivenhed og Taknemmelighed mod det gamle Hjem. For mig er dette Øjeblik fuldt af Glæde og Tak ved paa Stiftelsens Vegne at modtage dette fornyede, jeg tør sige storartede Udtryk for de gamle Elevers Hengivenhed for det gamle Hjem, og for Dem er det et stort Øjeblik, da De ser Deres Arbejde kronet med Held, saa De kan overrække en saa stor, forbavsende stor Gave.

Maa jeg paa Stiftelsens Vegne bringe Dem og alle Bidragyderne den inderligste og hjerteligste Tak!

Og nu I, Drengene, som staar her i Kreds om os ældre: Gud give Eder Held og Lykke paa Vejen; han give Eder et taknemmeligt Hjerte og styrke Eder i alle gode Forsætter, saa ogsaa I bliver blandt dem, der gør det gamle Hjem Ære!

— — —

Under 12. Dec. 1912 tilskrev Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet Forstanderen saaledes:

Kultusministeriet.

12—12—12.

I Henhold til Deres derom indgivne Andragende tilstaar Ministeriet herved det kgl. Opfostringshus Understøttelse af de paa Finansloven til Understøttelse af forskellige Børnehjem bevilgede Midler. Hvilket tjenstligt meddeles til Efterretning, idet tilføjes, at man ved Skrivelse af Dags Dato har anmodet om at ville foranledige anvist 2860 Kr. til Udbetaling ved Finanshovedkassen mod Deres Kvittering som Understøttelse til Opfostringshuset for indeværende Finansaar.

Det tilføjes, at Opfostringshuset vil kunne forvente eventuelt at komme i Betragtning ved fremtidige Fordelinger af den ommeldte Konto, naar Andragende derom paa sædvanligt Skema indsendes til nærværende Ministerium inden hvert Aars 1. Juni.

P. M. V.

*V. Aagesen.**Styhr.*

For dette betydelige og saare kærkomne Tilskud bringer jeg herved Ministeriet og Finansudvalget Stiftelsens oprigtige Tak. Disse Penge faldt paa et nødtøftigt Sted og vil baade kunne hjælpe os til at udvide Børnetallet og afhjælpe mange i Længden trykkende Savn!

Lærerpersonalet.

Ved Stiftelsen virker 3 fast ansatte inspektionshavende Lærere og Forstanderen, 1 Faglærer, 1 Haandgerningslærerinde, 1 Gymnastiklærer og en Oldfrue, der tillige er Økonoma.

Fagene er fordelte saaledes:

1. Forstanderen, Professor Otto Jensen, R., ansat $\frac{9}{5}$ 74, ved Kommuneskolerne $\frac{1}{11}$ 64. Religion 1—4, Dansk 3, Historie 3—4. 22 T.
2. Cand. theol. Jens Marton, 1. inspektionshavende Lærer, ansat $\frac{1}{5}$ 93, Litteraturhistorie, Geometri, Naturlære 1—2, Dansk 2 og Tegning 1—4, Tysk 2, 3 og 4. 36 T.
3. Overgymnastiklærer, Krigsassessor C. Thorstensen, ansat $\frac{1}{5}$ 85. Gymnastik 1—4. 8 T.
4. Cand. theol. K. L. Larsen, 3. inspektionsh. Lærer, ansat $\frac{1}{4}$ 1910, Naturhistorie, Regning, Aritmetik 1—3, Skrivning 1—4. 34 T.
5. Cand. theol. H. G. Kayser, ansat $\frac{1}{5}$ 1910, 2. inspektionshavende Lærer, Geografi 1—4, Dansk 1 og 4, Tysk 1, Naturhistorie og Regning 4, Historie 1—2. 36 T.
6. Sanglærer H. J. Larsen, ansat $\frac{1}{9}$ 1900, Sang. 4 T.
7. Fru B. Fausbøll, ansat $\frac{1}{1}$ 1905, Haandgerning i 3. og 4. Kl. 4 T.

Oldfrue og Økonoma er Frk. D. Hartwich, ansat $\frac{1}{1}$ 1892. Stiftelsens Præst er Hr. Pastor Hviid-Nielsen, R., Dbm., Læge Hr. Gram-Hanssen fra $\frac{2}{2}$ 1909.

Skolehøjtider, Præmier og Legater.

Tre Højtidsdage fejres ved Festmaaltid: Kongens Fødselsdag, Stiftelsesdagen og den Dag, Julefesten holdes; Søn- og Helligdage gives Ekstraforplejning til de hjemmeværende. Ved Fastelavnstid plejer Eleverne at have Bal, i Juleferien Juletræ og i Anledning af Stiftelsesdagen, den 29. Juni, den store Skovtur, som paa Grund af Sommerferiens tidlige Begyndelse ikke kan afholdes selve Stiftelsesdagen; i Aar blev den foretaget den 8. Juni til Frederiksdal. Mindre Skovture foretoges til Fods i Sommerens Løb, og Besøg er aflagte i Zoologisk Have og paa flere Musæer.

Paa Stiftelsesdagen uddeles Præmier til flinke Elever; Præmierne bestaar dels i Penge, dels i Bøger og udredes af de til „Undervisningens Fremme og Elevernes Opmuntring“ stiftede Legater, som ejer c. 8000 Kroner. 5 af disse Legater er stiftede af ældre Elever; det Borupske, det Mortensenske, 29de Juniforeningens, Forstander Otto Jensens Jubilæumslegat og Opfostringshusforeningens Legat: Elvius's Mindelegat.

I Aarets Løb har Stiftelsen modtaget kærkomne Gaver fra: Udvalget til Folkeoplysningens Fremme ved dettes Formand, fra Opfostringshusforeningen og Politiforeningen, som den $\frac{7}{9}$ aflagde Besøg herude og til Juletræet sendte Børnene smukke og kærkomne Gaver; for alle disse Gaver bringes Giverne vor bedste Tak.

Stiftelsens Bogsamling tæller nu 1150 Bind og benyttes stærkt.

En særlig Tak bringes Stiftelsens gamle Elever i Foreningen, som ved enhver Lejlighed har en venlig Tanke for det gamle Hjem og os herinde, ikke mindst for de Smaa, der ved saa mange Lejligheder modtager Vidnesbyrd derom.

Undervisningen

omfatter følgende Fag: Religion, Dansk, Historie, Geografi, Tysk, Naturlære, Naturhistorie, Geometri, Aritmetik, Skrivning, Tegning, Sang, Haandgerning og Gymnastik med Dans. De ugentlige Undervisningstimer er fordelt saaledes paa hvert Fag:

	1. Kl.	2. Kl.	3. Kl.	4. Kl.
Religion	2	2	3	3
Dansk	7	7	7	8
Historie	2	2	3	3
Geografi	2	2	2	2
Tysk	3	3	3	2
Naturhistorie	2	2	2	2
Naturlære	2	2	"	"
Geometri	2	2	"	"
Aritmetik	2	2	2	"
Regning ^{*)}	3	3	4	5
Skrivning	2	2	4	4
Tegning	3	3	3	3
Sang	2		2	
Haandgerning			1	3
Gymnastik og Dans.		4	4	
Ialt	38	38	40	41

*) I 1. Klasse haves 1, i 2. Klasse 2 ugentlige Timer til Opgaveløsning under Tilsyn, saa Timetallet egentlig er henholdsvis 4 og 5.

I det forløbne Skoleaar er følgende Pensa gennemgaaede:

Religion.

1ste Klasse: Af Katekismen er lært 2den, 3dje, 4de og 5te Part. Det N. T.s Bibelhistorie efter Angers Bibelhistorie. De i de foregaaende Klasser lærte 30 Salmer er repeterede og 4 nye lærte. Bibellæsning.

2den Klasse: 1ste og 4de Part af Katekismen er gennemgaaede. Hele det gamle Testamentes Bibelhistorie er lært. De i 3dje og 4de Klasse lærte 20 Salmer er repeterede, og 10 nye er lærte. Angers Bibelhistorie.

3dje Klasse: 2den og 3dje Part af Katekismen er gennemgaaede. Af det gamle Testamentes Bibelhistorie er lært fra Rigets Deling ud og hele det nye Testamentes. De i 4de Klasse lærte 10 Salmer er repeterede og 10 nye er lærte. Angers Bibelhistorie.

4de Klasse: Af Katekismen er gennemgaaet 1ste Part og af Bibelhistorien det gamle Testamente, 10 Salmer. Ordret udenad læres i Katekismen kun nogle Skriftord og Luthers Forklaringer. Angers Bibelhist.

Hovedvægten ved Religionsundervisningen lægges paa at fremstille de kristelige Sandheder saa levende og letfatteligt som muligt. Al abstrakt Dogmatiseren undgaas, idet vi ved Indskærpelsen af Kristendommens Hovedlærdomme gaar ud fra Fortællinger i Bibelen, Herrens Lignelser eller enkelte fyndige Bibelsprog og Salmevers. Prøven i Religion afholdes før eller efter den øvrige Eksamen; Konfirmanderne overhøres Søndag den 30. Marts.

Dansk.

1ste Klasse: Ved Undervisningen benyttes Borchsenius og Winkel-Horns: Hovedværker i den danske Litteratur og nogle Folkelæsningsskrifter. Eleverne har lært et kort Omrids af den danske Grammatik og er flittigt øvede i Analyse. Ca. 35 Stile er skrevne.

Opgaverne har til Dels været hentede fra de gennemgaaede Pensa i Historie, Geografi og Naturhistorie; nogle fri Opgaver af beskrivende Indhold, Breve og Ordsprog. En kort Udsigt over den danske Litteratur er given, ligesom der i Aarets Løb i og uden for Skoletiden er blevet oplæst Stykker af gode Forfattere.

2den Klasse: Til Oplæsning og Genfortælling er benyttet Strøms Lærebog, V. og VI. Del, Myrebogen Nr. 6 og Ungdommens Bog. Ved Analyse er det vigtigste af den danske Grammatik indøvet, ca. 50 Stile er skrevne; Opgaverne har været Breve med opgivet Indhold og fri Opgaver i Lighed med Opgaverne i 1. Kl., Beskrivelse af Billeder og Gengivelser af Digte. Litteraturhistorie.

3dje Klasse: Til Oplæsning og Genfortælling er benyttet Strøms Læsebog IV., anden Afd., og Myrebogen Nr. 5. Alle Ordklasserne og de vigtigste Forbindelser af Hoved- og Bisætninger er indøvede ved Analyse. 75 Stile, Genfortællinger og Breve med opgivet Indhold er skrevne. Nogle Digte er lærte udenad.

4de Klasse: Myrebogen 4 benyttes til Oplæsning og Genfortælling. Eleverne har lært de vigtigste Ordklasser og er blevne indøvede i at opløse den simple Sætning med Hensyn til Grundord, Omsagn, Genstand og Hensynsgenstand og i at kende de vigtigste Slags Bisætninger. 70 Diktatstile og Genfortællinger er skrevne, og nogle Digte er lærte udenad.

Historie.

I hele Skolen benyttes Ludv. Schmidts Lærebog for Mellemskolen.

1ste Klasse: Den nyere Tids Historie.

2den Klasse: Den nyere Tids Historie til 1789.

3dje Klasse: Middelalderens Historie.

4de Klasse: Oldtidens Historie.

Geografi.

I 1ste—3die Kl. benyttes C. C. Christensens Geo-

grafi for Mellemskolen, i 4de Kl. R. Thyes Geografi for Folkeskolen.

1ste Klasse: Hele Geografien.

2den Klasse: De 4 fremmede Verdensdele og Skandinavien.

3dje Klasse: Europa undtagen Skandinavien.

4de Klasse: Her begynder Undervisningen med at orientere Børnene i den nærmeste Omegn af Opfostringshuset, dernæst hele København. Landkortets forskellige Signaturer forklares. Almindelig Oversigt over Danmark og hele Jordkloden. Der lægges i hele Skolen stor Vægt paa Danmarks Geografi.

Tysk.

1ste Klasse: Gennemgaaet er Helga Larsens tyske Billedatlas og Billedelementarbog Side 74—147, læst 50 Sider i Hauffs Märchen samt ca. 60 Sider kursorisk.

2den Klasse: H. Nissens tyske Læsebog for Begyndere 6. Udgr., Side 65—115, og Helga Larsen Side 1—74.

3dje Klasse: H. Nissens tyske Læsebog for Begyndere Side 20—65.

4de Klasse: H. Nissen fra Side 5—19.

Naturlære.

1ste Klasse: Efter Deichmann-Branths Lærebog er gennemgaaet Varme, Magnetisme og Elektricitet. Kursorisk: Lyslære og lidt Astronomi.

2den Klasse: Efter samme Lærebog er gennemgaaet Tyngdens almindelige Virkninger (Faldet) samt Virkninger paa faste, flydende, og luftformige Legemer. Kursorisk: Lydlære.

Naturhistorie.

1ste Klasse: Mennesket, hele Plante- og Dyreriget efter Feddersens og V. A. Poulsens Lærebøger.

2den Klasse: Pattedyrene og Fuglene er repeteret, og V. A. Poulsens Plantelære er gennemgaaet.

3dje Klasse: Af Zoologien er lært fra Krybdyr og Bogen ud efter Feddersen, Pattedyr og Fugle er repeterede.

4de Klasse: Pattedyr og Fugle.

Geometri.

1ste Klasse: Efter Julius Petersens lille Geometri er gennemgaaet Lighedannethed, den retvinklede Trekant, Cirkelperiferiens Deling og Fladeindhold. Desuden er Legemers Flade- og Rumberegning gennemgaaet og flere Legemer dannede i Papirarbejde.

2den Klasse: Efter samme Bog som i første Klasse er gennemgaaet Indledningen til Geometrien og adskillige Sætninger om Vinkler, Trekanter, Firkanter og Cirkler fra Pagina 1—56.

Aritmetik.

1ste Klasse: Efter Julius Petersens Aritmetik og Algebra I. er gennemgaaet Ligninger af 1ste Grad med flere ubekendte, Proportioner og Decimalbrøk.

2den Klasse: Efter samme Bog Division, Potens og Ligninger af 1ste Grad med een ubekendt.

3dje Klasse: Efter samme Bog Addition, Subtraktion og Multiplikation.

Regning.

1ste Klasse: Joakim Larsen III § 26—ud og Wilster Nr. 8.

2den Klasse: Decimalbrøk, almindelig Brøk og alle Arter Reguladetri efter Joakim Larsen III § 23—26 samt lettere Delingsregning. Wilster Nr. 7 fra Pag. 1—16.

Til Hjemmeregning i 1ste og 2den Kl. er benyttet N. N. Meiers: Praktisk Regnebog I.

3dje Klasse: Indklædte Opgaver med hele benævnte Tal og lettere Reguladetri efter Joakim Larsen II § 15—19, Brøkgregning og Decimalbrøk efter Wilster Nr. 5.

4de Klasse: De 4 Regningsarter med mindre benævnte Tal og ganske smaa Brøker. Resolution og

Reduktion, Addition og Subtraktion med større benævnte Tal. Joakim Larsen II, 1ste Afsnit og §§ 13—16. Decimalbrøk.

Hovedregning i alle Klasser.

Skrivning.

Gennem hele Skolen benyttes Overintendant Jørgensens Skrivehefter. For at danne Overgangen til Hurtig- og Haandskrift øves Eleverne i Afskrivning eller Bog og Taktskrivning med dertil indrettede Øvelser. For at indøve Formerne benyttes Skrivning af store latinske Bogstaver. Øvelser i Skriftlæsning.

Tegning.

1ste Klasse: Frihaandstegninger efter Klodser, Brugs-genstande og Gibs, Interiører fra Skolen. I geometrisk Tegning har Eleverne udført forskellige Ovaler og Ellipser.

2den Klasse: Frihaandstegning efter Klodser og Genstande. I geometrisk Tegning har Eleverne udført Konstruktion af Trekanter, Firkanter samt ind- og omskrevne Mangekanter.

3dje Klasse: Frihaandstegning efter Fortegning og Genstande. I geometrisk Tegning er der ved den store Tavle bibragt Eleverne Kendskab til rette Linier, Vinkler, parallelle Linier, Trekanter, Firkanter, Mangekanter og krumme Linier. Senere har Eleverne udført Begyndelsesgrundene i Konstruktion.

4de Klasse: Frihaandstegning efter Fortegning.

Sang.

Eleverne har, inddelte i to Hold, foruden nedestaaende Program lært en Del Fædrelandssange, Koraler og Underholdningssange, alt efter Sanglærerens eget Arrangement. Musikundervisningen fortsættes fremdeles med godt Udbytte og ledes af *Hr. Axel Hildingsen*.

Til Eksamen synges følgende Sange:

Lørdag den 29. Marts 1—2^{1/2}.

Hele Skolen.

I. H. Nebelong: Den store hvide Flok vi se (4stem.)

3. og 4. Klasse.

(Tostemmigt).

- C. E. F. Weyse: Storken sidder paa Bondens Tag.
 J. Chr. Gebauer: Solen synker nok saa smukt.
 Folkemelodi: To Ting ud i Verden, min elskede Ven.
 Folkemelodi: Se Blomsterne de spæde.

1. og 2. Klasse.

(Trestemmigt).

- Georg Prehn: Morgendug, der sagte bæver.
 Niels W. Gade: Sol deroppe ganger under Lide.
 C. E. F. Weyse: Naar Pисken den knalder.
 E. Hornemann: Se, Jens, jeg bleven er Skribent.

For Strygere og Klaver.

- E. Hornemann: Bøn for Danmark.
 E. Jaques Dalcroze: Kiri-kirican.
 Ch. Gounod: Judex af Oratoriet „Mors et Vita“.

Hele Skolen.

(Tre- og firstemmigt).

- * * *: Ved fremmed Kyst, paa fjerne Strand.
 J. P. E. Hartmann: Kun en er Frejas Stjerne.
 P. Heise: Der stander en Borg over Høje.
 C. M. Bellman: Ja, Haandværksmanden har det godt.
 Pacius: Björneborgarnes Marsch.
 J. P. E. Hartmann: Fred til Bod for bittert Savn.

Haandgerning.

I alle Klasser blev der tidligere anvendt 1 á 2 Timer ugentlig til at give Eleverne saa megen Øvelse, at de kunde udføre saadanne Smaating som at sy en Knap i, reparere et Par Tøjsko eller lign.; men denne Undervisning er fra 1ste Januar 1907 bleven indskrænket til 1 Time i 3dje og 3 Timer i 4de Klasse.

Eleverne i alle Klasser undervises af Frk. Hartwich i Stopning. Fra 1ste November 1897 undervises et

Hold paa 10 Drengene i svensk Sløjd udenfor Skoletiden. Ved hvert Skoleaars Slutning suppleres Holdet med nye Elever. Frk. Hartwich leder ogsaa denne Undervisning.

Gymnastik.

Efter Planen af 1ste Juli 1799 skulde ved Opfostningshuset indføres Gymnastik, hvilket dog først synes at være sket 1802.

Eleverne er delte i 2 Hold.

Da Gymnastik er af stor Vigtighed for Børn og især for vore Drengene, der er meget beskæftigede med Skolearbejde, lægges der stor Vægt paa denne Side af Undervisningen. 1 Time om Ugen anvendes til Dans.

Eleverne gaar i Sommertiden 3 Gange om Ugen i Bad paa en Badeanstalt ved Strandvejen, hvor der, saa godt som Forholdene tillader det, gives Svømmeundervisning, saa at dog en Del kan lære at svømme. Om Vinteren faar Eleverne Brusebade.

Den aarlige Eksamen afholdes den 29de og 31te Marts efter nedenstaaende Skema.

---

1. Klasse, Værelse Nr. 1.

Lørdag den 29. Marts.

8—9	Tysk	Hr. Kayser.
9—10	Dansk	- —
3—4	Aritmetik	- Larsen.
4—5	Historie	- Kayser.

Mandag den 31. Marts.

8—9	Geografi	Hr. Kayser.
9—10	Fysik	- Marton.
4—5	Geometri	- —
5—6	Naturhistorie	- Larsen.

2. Klasse, Værelse Nr. 2.*Lørdag den 29. Marts.*

8—9	Dansk	Hr. Marton.
9—10	Fysik	- —
10—11	Naturhistorie	- Larsen.
3—4	Geografi	- Kayser.
4—5	Geometri	- Marton.

Mandag den 31. Marts.

8—9	Aritmetik	Hr. Larsen.
10—11	Tysk	- Marton.
3—4	Historie	- Kayser.

3. Klasse, Værelse Nr. 3.*Lørdag den 29. Marts.*

9—10	Regning	Hr. Larsen.
10—11	Geografi	- Kayser.
4—5	Historie	Forstanderen.

Mandag den 31. Marts.

9—10	Naturhistorie	Hr. Larsen.
10—11	Dansk	Forstanderen.
3—4	Tysk	Hr. Marton.
4—5	Matematik	- Larsen.

4. Klasse, Værelse Nr. 4.*Lørdag den 29. Marts.*

9—10	Bibelhistorie	Forstanderen.
10—11	Historie	—

Mandag den 31. Marts.

8—9	Tysk	Hr. Marton.
9—10	Geografi	- Kayser.
10—11	Dansk	- —
4—5	Naturhistorie	- —

Hele Skolen.**Lørdag den 29. Marts.**

1—2 ¹ / ₂	Sang	Hr. H. J. Larsen.
6—7	Gymnastik	Hr. Thorstensen.

Alle Børnenes Arbejder er fremlagte i Tegnesalen.
Til at overvære Prøven indbydes Børnenes nærmeste
og enhver, der interesserer sig for Stiftelsen.

Det kgl. Opfostringshus i Marts 1913.

Otto Jensen.

Det kgl. Opfostringshus's

REGNSKAB

for

Aaret 1912.

Indtægt.	Kr.	Kr.
Renter af Stiftelsens Formue	14,712.50	
Extraordinær Renteindtægt	126,33	
Renter af de særskilte Legaters Formue	291,62	
	15,130.45	
Klasselotteriafgift	12,000.00	
Godtgørelse for bortfaldne Kollektpenge samt for Ophævelsen af Tavleombæringen i Kirkerne	2,900.00	
Tilskud fra de Spannjerske Legater	600.00	
— S. A. Eibeschiitz's Reservelegat	500.00	
— det Raben-Levetzauske Fond	500.00	
— Magistratens Blegdamsskoles Legat	475.00	
— Grosserer Wilhelm Sass's Legat	400.00	
— Etatsraad A. N. Hansens Legat	410.00	
— Kancelliraad O. Thorups Legat	800.00	
— E. M. Møllers og A. C. Nielsens Legat	136.00	
— Alfred Hansens Legat	250.00	
— Købmand R. M. Lunds og Hustrus Legat	200.00	
Konsumptionsgodtgørelse	123.41	
Indbetalt af nyoptagne Elever som Bidrag til deres Ekvipering	475.00	
Indbetalt for en Elevs Ophold i Opfostringshuset	1,000.00	
Lejeindtægt	600.00	
	36,499.86	
Af de paa Finansloven til Understøttelse af forskellige Børnehjem bevilgede Midler har Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet for indeværende Finansaar tilstaaet Opfostringshuset et Beløb af		2,860.00
Fra eiternævnte til Opfostringshuset knyttede Legater og Kapitaler den derværende kontante Beholdning ultimo 1912:		
Raadmand, Oberst Abrahamsons Legat, stort 1,000	35.00	
Partikulier I. A. Bentzens Legat, stort 5,000	175.00	
„Gave fra tidligere Elever og andre“, indsamlet ved Forstanderen, stor 7,700	308.00	
Grosserer B. Goldschmidt og Hustrus Legat, stort 10,000	350.00	
Grosserer Johan Serdin Hansens Legat, stort 10,000	457.68	
Professor Ludvig Knudsens og Hustrus Legat, stort 1,000	40.00	
H. I. Lindahls Legat, stort 2,000	100.00	
Opfostringshusets Jubilæumslegat, stiftet af fhv. Elever, stort 6,300	264.04	
Jomfru Dorthea Cecilie Schouboes Legat, stort 800	28.00	
Legatet af 9. September 1903, stort 10,000	350.00	
Tømrermester Vilh. Thorups og Hustrus Legat, stort 10,000	400.00	
	2,507.72	
Renter af Handskefabrikant W. T. Danielsens og Hustrus Legat, stort 4,000	140.00	
Renter af Frøknerne Laura, Louise og Camilla Zahlmanns Legat, stort 3,000	120.00	
Kursforskud ved indfrieede og indkøbte Obligationer til de særskilte Legater	12.21	
	42,139.79	

Udgift.

		Kr.
Kontant Underbalance fra 1911:		
Stiftelsen selv	2,018.56	
÷ De særskilte Legaters kontante Beholdning	71.43	
		1,947.13
Udbetalt Forstanderen til Bestridelse af Udgifter ved Stiftelsen:		38,216.77
Udgiften fordeler sig saaledes:		
	Budget	Regnskab
Lønninger og Understøttelser	12,331.69	12,398.69
Forplejningsudgifter	9,565.00	10,769.24
Beklædningsudgifter	3,890.00	4,026.66
Skolesager	800.00	666.31
Konfirmationsudgifter	1,710.00	1,600.28
Medicinaludgifter	150.00	121.97
Brændselsudgifter	2,125.00	2,386.39
Belysningsudgifter	1,010.00	919.02
Kontor-, Repræsentations- og andre Udgifter for Forstanderen	420.00	413.31
Bygningsudgifter	1,200.00	1,469.99
Inventarieudgifter	1,200.00	1,374.47
Rengøring	480.00	528.79
Vask	425.00	438.28
Skatter	1,000.00	802.32
Assurancepræmie	180.00	147.80
Blandede Udgifter	565.00	333.59
	37,051.69	38,397.11
Fragaar ifølge Revisionsantegnelse		180.34
		38,216.77
Udbetalt Renter af særskilte Legater, knyttede til Stiftelsen		270.67
Indsat i Sparekassen for Md. Quists Legat		17.21
Udbetalt Renter af Handskefabrikant W. T. Danielsens og Hu- strus Legat		140.00
Udbetalt Renter af Frøknerne Laura, Louise og Camille Zahl- mans Legat.		120.00
Kontant Beholdning ultimo 1912:		
Stiftelsen selv	1,340.63	
De særskilte Legater	87.38	
		1,428.01

42,139.79

Aktivbeholdning den 1. Januar 1912.

Stiftelsen selv: Ejendommen 190,000, Obligationer	
355,500	545,500 00
Særskilte Legater, knyttede til Stiftelsen	8,220 03

Aktivbeholdning ultimo 1912.

Stiftelsen selv 545,500 . + særskilte Legater	
8,237 Kr. 24 Øre.	
De 545,500 består af:	
Ejendommen paa Kalkbrænderivej	190,000.00
Panteobligationer à 4 ⁰ / ₀ p. a.	43,000
do. à 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ p. a.	158,500
Kreditforenings Obligationer à 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ p. a.	60,000
do. do. à 4 ⁰ / ₀ p. a.	94,000
	355,500.00
	545,500.00